

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๐๕๓๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (PM2.5) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๒๔/ว ๗๕๕๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งให้จังหวัดดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (PM2.5) โดยการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนถึงสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองในพื้นที่ และให้คำแนะนำวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในการดูแลสุขภาพของตนเอง ประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจกจ่ายหน้ากากอนามัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ รวมทั้งบริหารจัดการเครื่องจักรกลสาธารณภัย เครื่องมืออุปกรณ์ ของหน่วยงานที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต หน่วยทหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการฉีดพ่นละอองน้ำเพื่อลดปัญหามลพิษทางอากาศ (PM2.5) และเพิ่มความชื้นในอากาศ ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันหลายจังหวัดยังประสบปัญหามลพิษทางอากาศ (PM2.5) เกินค่ามาตรฐาน (๕๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) สถานการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มทวีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตและสุขภาพของประชาชน ซึ่งตามกฎหมายกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (๔) และ (๑๔) กำหนดให้กิจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและป้องกันและบำบัดรักษาโรค เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๐ (๔) เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ มาตรา ๕๔ (๗) จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข มาตรา ๕๖ (๓) กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๗ (๓) องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ (๔) ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑๔) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา มีอำนาจหน้าที่ในการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล (๒๔) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาตรา ๑๗ (๒๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบกับ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๖ กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้น โดยฉันทันที เพื่อการดำรงชีพหรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ตามความจำเป็นภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา ดังนั้น เพื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงซักซ้อมแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (PM2.5) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

/๑. กรณี...

๑. กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) เกินค่ามาตรฐาน หากมีประกาศของกรมควบคุมมลพิษ หรือประกาศจังหวัดเกี่ยวกับมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ไม่ว่าจังหวัดจะประกาศเขตพื้นที่สาธารณสุข หรือประกาศเขตพื้นที่ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน หรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้งบประมาณจากเงินสำรองจ่ายช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้ โดยถือปฏิบัติ ตามระเบียบข้อ ๖ ดังนี้

๑.๑ จัดหาหน้ากากอนามัยแจกจ่ายประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามความจำเป็น

๑.๒ ดำเนินการฉีดพ่นน้ำเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นในอากาศเพื่อลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)

๑.๓ ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายจาก ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ที่เกินค่ามาตรฐาน

๒. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคาดว่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ในพื้นที่จะเกิน ค่ามาตรฐาน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเตรียมการตั้งงบประมาณรายจ่าย ประเภทเงินสำรองจ่ายให้เพียงพอ หากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) เกินค่ามาตรฐานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถช่วยเหลือประชาชน ได้ทันทีตามข้อ ๑

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้นายอำเภอ ทุกอำเภอ ทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

กลุ่มงานการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

ผู้ประสานงาน นางสาวศิวพร ขาวม่วง ๐๖-๒๐๓๙-๔๕๒๘

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การป้องกันและลดกระทบจากกรณีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ มท (บกปภ) ๐๖๒๔/ว ๓๔ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้สั่งการให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ทุกจังหวัด ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) นั้น

จากการติดตามสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ในห้วงสัปดาห์ที่ผ่านมา พบว่า พื้นที่ภาคกลาง ตลอดจนจังหวัดภาคเหนือตอนบน เริ่มมีปัญหาค่าฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ ดังนั้นเพื่อเป็นการเน้นย้ำข้อสั่งการของผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ในการดำเนินการป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) จึงให้จังหวัดดำเนินการตามมาตรการ ดังนี้

๑. กำชับคณะทำงานติดตามสถานการณ์ของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด เผื่อระวังติดตามข้อมูลคุณภาพอากาศกับกรมควบคุมมลพิษ และกระทรวงสาธารณสุข อย่างใกล้ชิด เพื่อวิเคราะห์และประเมินแนวโน้มสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) และหากพบสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) มีค่าเกินมาตรฐาน ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง โดยเคร่งครัด

๒. เมื่อสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) มีค่าเกินมาตรฐาน (๕๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร) ให้บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา โดยมีการแบ่งพื้นที่ กำหนดตัวบุคคล และหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม และพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ดังนี้

๒.๑ สร้างการรับรู้ให้กับประชาชนถึงสถานการณ์ค่าฝุ่นละอองในพื้นที่ และคำแนะนำวิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในการดูแลสุขภาพของตนเอง พร้อมทั้งประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจกจ่ายหน้ากากอนามัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

๒.๒ สร้างการมีส่วนร่วมและปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชน ในการแก้ไขปัญหา โดยการไม่เพิ่มปริมาณหมอกควันในอากาศ เช่น ห้ามเผาขยะ เศษใบไม้ กิ่งไม้ หรือเผาเศษวัสดุทางการเกษตร และสนับสนุนการนำเศษวัสดุทางการเกษตรไปแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก การผลิตพลังงานทดแทน เป็นต้น

๒.๓ กำชับสำนักงานขนส่งจังหวัด และเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้มงวดกวดขันตรวจจับรถยนต์ที่ปล่อยควันดำ อำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด รวมถึงให้มีการจอตริมนถนนสายหลัก สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน และในจุดที่ชุมนุมชน

๒.๔ บริหารจัดการเครื่องจักรกลสาธารณภัย เครื่องมืออุปกรณ์ ของหน่วยงานที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต หน่วยทหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนภาคเอกชน ในการฉีดพ่นละอองน้ำเพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) และเพิ่มความชื้นในอากาศ รวมทั้งเพิ่มรอบในการกวาดล้างทำความสะอาดถนน จนกว่าฝุ่นละอองจะลดลงอยู่ในระดับที่ไม่สูงเกินค่ามาตรฐาน

๓. กรณีการลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) หากหน่วยงานมีบริเวณพื้นที่ก่อสร้างอาคาร/ถนน ให้ขอความร่วมมือจากผู้รับเหมาก่อสร้างปิดกั้นบริเวณมิให้เกิดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง ดำเนินการฉีดล้างทำความสะอาด และฉีดพ่นละอองน้ำบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง เพื่อลดปริมาณฝุ่นละออง

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย
โทร. ๐-๒๖๓๗-๓๕๖๖
โทรสาร ๐-๒๖๓๗-๓๕๙๒